

بسمه تعالی

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شیوه نامه اجرایی آیین نامه یکپارچه دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی،

کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی سال ۱۴۰۲

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه‌ها در تمدن‌سازی با رویکرد حکمت و دانایی محور، آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی که این شیوه نامه از بسط آن منتج شده است، تدوین شد. که در دو بخش عمومی و اختصاصی، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیرنظام‌های آموزش عالی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این شیوه نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره‌های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستیاری دوره‌های تخصصی»، «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین‌نامه‌های جداگانه پیروی می‌کنند.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی‌های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی و دوره‌ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱. دانشجو در آخرین نیم سال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می‌شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

ماده ۶. در صورت به دست نیامدن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیر موجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۷. شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیم سال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می‌شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس‌های آن نیم سال حذف می‌شود.

تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می‌باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می‌شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای درس‌های نظری الزامی است.

تبصره ۲. مهلت نهایی ثبت نمرات در سامانه آموزشی از سوی عضو هیات علمی، در مقاطع کارشناسی و دکتری حرفه‌ای حداکثر ۱۰ روز پس از برگزاری آخرین امتحان و در مقاطع کارشناسی‌ارشد و دکتری تخصصی در نیم‌سال اول، نیمه اسفند ماه و در نیم‌سال دوم، نیمه شهریور ماه می‌باشد.

تبصره ۳. نمرات دروس کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب با پروژه ارائه می‌شوند، اگر به تشخیص گروه/دانشکده و دفتر برنامه‌ریزی و توسعه آموزشی، تکمیل آن‌ها در یک نیم‌سال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. نمرات ناتمام باید به شرح زیر ثبت و قطعی شوند:

الف- دروس مذکور که دانشجو در نیم‌سال اول هر سال تحصیلی اخذ می‌نماید تا ۱۵ شهریور ماه همان سال تحصیلی

ب- دروس مذکور که دانشجو در نیم‌سال دوم هر سال تحصیلی اخذ می‌نماید تا ۱۵ بهمن ماه سال تحصیلی بعد

ج- دروس مذکور که دانشجو در تابستان هر سال تحصیلی اخذ می‌نماید و آن تابستان، آخرین تابستان تحصیلی آن‌ها نیست، تا ۱۵ تیر ماه سال تحصیلی بعد

د- دروس مذکور که دانشجو در تابستان هر سال تحصیلی اخذ می‌نماید و در نیم سال بعد به جز آن درس خاص واحد دیگری ندارد، تا ۱۵ بهمن ماه سال تحصیلی بعد

در صورت عدم ورود نمره در موعد مقرر، نمره توسط سیستم به صفر تبدیل می‌شود و دانشجو موظف به گرفتن مجدد درس می‌باشد. برای دانشجویانی که در دروس فوق ثبت نام کرده و تا پایان نیم‌سال دوم یا پایان تابستان مهلت ارائه و ورود نمره داشته و انتخاب واحد دیگری نداشته باشند، آن درس به صورت صفر واحدی برای آن‌ها ثبت خواهد شد.

تبصره ۴. اگر عضو هیئت علمی در زمان مقرر، نمرات را در سامانه آموزشی ثبت نکند، درج نمرات به صورت خودکار قفل خواهد شد. آن دسته از اعضای هیئت علمی که نمرات خود را در مهلت مقرر در سامانه آموزشی ثبت نکرده‌اند، برای مرتبه اول تذکر شفاهی، برای مرتبه دوم تذکر کتبی و درج در پرونده و برای مرتبه سوم به علت عدم رعایت نظم و انضباط آموزشی در خصوص عدم اعطای پایه سالانه آن‌ها در معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز تصمیم‌گیری خواهد شد.

تبصره ۵. معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده‌ها باید ثبت به موقع نمرات همه دروس ارائه شده را در هر نیم‌سال کنترل کنند. پرداخت حق‌التدریس به مدرسان مدعو و دعوت دوباره از آنان برای همکاری در دانشگاه، مشروط به ثبت به موقع نمرات از سوی آن‌ها است. **تبصره ۶.** مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم‌افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می‌باشد.

با توجه به اینکه تمامی نمرات توسط استاد درس در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت خواهد شد، فرآیند بدوی رسیدگی به اعتراضات و تغییر نمره احتمالی به شرح زیر است:

الف- همزمان با ثبت نمره، بازه مناسبی توسط استاد برای ارائه درخواست تجدید نظر در سامانه در نظر گرفته خواهد شد و به رؤیت دانشجویان خواهد رسید.

ب- در صورت اعتراض احتمالی، دانشجو موظف است درخواست خود را در موعد مقرر در سامانه جامع آموزش ثبت نماید.

ج- استاد درس موظف است تا پیش از ثبت نهایی و خودکار نمرات در سامانه آموزشی نسبت به بررسی اعتراضات و اعلام به دانشجو اقدام نماید.

تبصره ۷. مدرس درس موظف است بر گه های امتحانی و سایر فعالیت های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیم سال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

تبصره ۸. نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.

تبصره ۹. مهلت ارائه درخواست دانشجو برای تغییر نمره و تکمیل فرایند تغییر نمره از سوی استاد، حداکثر یک ماه پس از ثبت نهایی نمره است و پس از سپری شدن این مهلت، ارائه درخواست تغییر نمره از سوی استاد، پذیرفتنی نیست.

ماده ۹. سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می شود.

تبصره ۱. مرخصی یا حذف نیم سال تحصیلی با درخواست دانشجو، تایید بخش، دانشکده و کمیته های منتخب آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان پذیر است. درخواست حذف نیم سال از دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیم سال تا یک روز قبل از اولین امتحان امکان پذیر می باشد. بازه زمانی درخواست مرخصی تحصیلی از دو هفته قبل از شروع نیم سال تحصیلی تا یک روز قبل از شروع کلاس ها در هر نیم سال فعال می باشد.

تبصره ۲. مدت مجاز مرخصی های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می باشد به شرح زیر است:

- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیم سال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیم سال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛
- مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیم سال تحصیلی؛
- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیم سال تحصیلی.

ماده ۱۰. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و به صورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

تبصره ۱. تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲. عدم انتخاب واحد در هر نیم سال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پی گیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیم سال تحصیلی، در پایان همان نیم سال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از

تحصیل اعمال می‌شود.

ماده ۱۱. دانشجویی که در هر نیم‌سال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیم‌سال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذرانند، نمره یا نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره‌ها در میانگین نیم‌سال و کل دوره محاسبه می‌شود.

تبصره ۱. دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلا اثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیم‌سال تحصیلی محاسبه می‌شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیم‌سال‌های قبل را خنثی نمی‌کند و شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می‌نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می‌شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

ماده ۱۲. معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته‌ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می‌شود.

الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبداء کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره‌هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی‌تواند معادل سازی شود.

ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه‌نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجو، کتباً به وی اطلاع رسانی می‌کند، ضریب معادل سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی‌های دانشگاه یا رشته مبداء و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود. بر این اساس دروسی که از دانشگاه‌های سطح یک معادل سازی می‌شود با ضریب ۱ و دروسی که از دانشگاه‌های سطح ۲ معادل سازی می‌شود با ضریب ۹۵ صدم و دروسی که از دانشگاه‌های پایین‌تر از سطح ۲ معادل سازی می‌شود با ضریب ۹۰ صدم در نظر گرفته می‌شود.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیم‌سال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می‌شود. در صورت وجود شرایط فوق دانشجوی دوره کاردانی می‌تواند درخواست معادل سازی تا ۳۰ واحد و دانشجوی دوره کارشناسی تا ۶۰ واحد درسی را داشته باشد.

ه) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازای معادل سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیم‌سال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر

می‌شود. دانشجو می‌تواند در صورت داشتن شرایط فوق درخواست معادل سازی تا ۱۲ واحد درسی را داشته باشد.

و) در دوره دکتری تخصصی دانشجو می‌تواند در صورت داشتن شرایط فوق درخواست معادل سازی حداکثر نیمی از کل واحدهای درسی تعریف شده برای رشته تحصیلی را داشته باشد. در این صورت، یک نیم‌سال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می‌شود.

- ماده ۱۳.** برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، توسط شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین می‌شود.
- ۱-۱۳-۱- تقویم آموزشی دانشگاه در برگیرنده برنامه زمانی فعالیت‌های آموزشی دانشگاه در یک سال تحصیلی است که به شرح زیر می‌باشد:
- ۱-۱۳-۱- هر سال تحصیلی شامل دو نیم‌سال تحصیلی و یک بازه تابستانی است.
- ۱-۱۳-۲- هر نیم‌سال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزشی و حدود ۲ هفته امتحانات پایانی است.
- ۱-۱۳-۳- بازه تابستانی شامل حداقل ۵ هفته آموزش (در برگیرنده ساعات کامل آموزشی طبق برنامه مصوب) و حدود ۱ هفته امتحانات پایانی است.
- ۱-۱۳-۴- دانشگاه می‌تواند علاوه بر ۱۶ هفته آموزشی، در هر نیم‌سال یک هفته به عنوان هفته برگزاری کلاس‌های جبرانی در نظر بگیرد.
- ۱-۱۳-۵- در تنظیم تقویم آموزشی، برنامه زمانی موارد مهمی نظیر: شروع و پایان سال تحصیلی، انتخاب واحد، شروع کلاس‌ها، حذف و اضافه، آزمون‌های میان ترم، حذف اضطراری، هفته جبرانی، آزمون‌های پایان نیم‌سال مهلت ورود نمرات و ... تعیین می‌گردد.
- ۱-۱۳-۶- تقویم آموزشی پس از تایید در شورای آموزشی دانشگاه به اطلاع دانشجویان، اساتید و کارکنان دانشگاه رسانده می‌شود.

بخش دوم: مواد اختصاصی

الف - دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل در دوره‌های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیم‌سال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیم‌سال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیم‌سال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیم‌سال افزایش دهد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۳. نیم‌سال‌هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می‌کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می‌شود.

تبصره ۴. حداقل مدت مجاز برای دانش آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیم‌سال تحصیلی می‌باشد.

ماده ۱۵. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) و کلیه دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجوی دوره کارشناسی می‌تواند همزمان در شیوه‌های غیرحضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می‌شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۶. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیم‌سال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیم‌سال، مشروط تلقی می‌شود. چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیم‌سال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیم‌سال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱. حداکثر تعداد واحد انتخابی دانشجویی که نیم‌سال قبل مشروط آموزشی بوده است، نمی‌تواند بیش از ۱۴ واحد درسی باشد.

ماده ۱۷. انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیم‌سال تحصیلی برای دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیم‌سال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.

تبصره ۲. اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیم‌سال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیم‌سال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. دانشجو می‌تواند در طول دوره تحصیلی خود حداکثر ۶ واحد درسی به صورت مازاد اخذ نماید. اخذ دروس مازاد با پرداخت شهریه مصوب هیئت امناء، امکان‌پذیر است و نمرات بدون محاسبه در معدل کل می‌باشد.

تبصره ۴. در نیم‌سال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد می‌تواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۵. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می‌شود، با تایید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۶. بازه تابستان، به عنوان نیم‌سال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می‌گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین‌نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی‌شود.

تبصره ۷. نمرات دانشجو در نیم‌سالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کمتر از حد نصاب بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می‌شود و چنانچه میانگین نیم‌سال کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیم‌سال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی‌شود. ولی آن نیم‌سال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۸. دانشجو نمی‌تواند همزمان از مفاد تبصره ۴ و ۵ این ماده استفاده کند.

تبصره ۹. در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تایید گروه آموزشی می‌تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیم‌سال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند. در صورتی که دانشجو دروس کارآموزی، پروژه و کارورزی و را در آخرین نیم‌سال تحصیلی یا تابستان اخذ نموده باشد، پس از ثبت نمره می‌تواند فرآیند ثبت درس معرفی به استاد خود را در بازه زمانی همان نیم‌سال یا تابستان و با رعایت مفاد تبصره ۴ این ماده، فعال نماید.

تبصره ۱۰. چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی-نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۱۸. دانشجو می‌تواند در صورت موافقت دانشگاه، در بازه زمانی یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیم‌سال تا یک هفته بعد از پایان امتحانات در تقویم آموزشی، صرفاً یک درس نظری را حذف کند.

تبصره ۱. شرط اولیه حذف درس در این ماده، عدم شرکت دانشجو در امتحان پایان نیم‌سال است و تصمیم‌گیری نهایی بر عهده کمیته‌های منتخب شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیم‌سال به‌عنوان یک نیم‌سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. چنانچه در این نیم‌سال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیم‌سال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی‌شود.

تبصره ۳. در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تأیید عذر موجه دانشجوی توسط دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجویی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۱۹. دانشجویی می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیم‌سال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیم‌سال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی یا حذف نیم‌سال با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

ماده ۲۰. دانشجوی دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر «در همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجوی در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور)، کمتر نباشد.

۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.

۴. دانشجوی در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می‌تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱. تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته‌ها یا گرایش‌های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲. در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین‌نامه قابل انجام است.

تبصره ۳. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

ماده ۲۱. تغییر رشته یا انتقال دانشجوی از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه‌پرداز به رایگان، از غیرحضور به نیمه‌حضور و حضوری، و از نیمه‌حضور به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

ماده ۲۲. دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگرد پروری و نقش مربی‌گری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجوی را به عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه‌نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می‌شود، اقدام نماید.

ماده ۲۳. در صورتی که دانشجویی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبلی بگذراند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجویی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می‌شود.

تبصره ۱. در رشته‌های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می‌شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می‌باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی).

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می‌شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳. مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می‌شود.

ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی برای دوره‌های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیم‌سال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس‌های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی بیابد در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۲۵. تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

ب- دوره کارشناسی ارشد

ماده ۲۶. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیم‌سال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می‌تواند تا حداکثر ۱ نیم‌سال تحصیلی با تائید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۲۷. دانشجو می‌تواند در صورت تائید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیم‌سال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

ماده ۲۸. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۲۹. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیم‌سال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیم‌سال مشروط تلقی می‌شود. ۲ نیم‌سال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می‌شود.

تبصره. نمره‌ی تمام درس‌هایی که دانشجوی می‌گیرد (بجز درس‌های جبرانی و مازاد) در میانگین نمرات هر نیم‌سال و میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می‌شود.

ماده ۳۰. اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیم‌سال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. دانشجو در نیم‌سال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیم‌سال به عنوان یک نیم‌سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. اما در مشروط شدن دانشجو بی‌تاثیر است.

ماده ۳۱. در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تایید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیم‌سال در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

تبصره ۱. شرط اولیه حذف درس در این ماده، عدم شرکت دانشجو در امتحان پایان نیم‌سال است و تصمیم‌گیری نهایی بر عهده کمیته‌های منتخب شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۳۲. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیم‌سال سوم تحصیلی، استاد راهنما و طرح تحقیق (پیشنهاد) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاد در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۶ این آیین‌نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶ موجه قلمداد نمی‌شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیم‌سال تحصیلی چهارم پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱. استاد راهنما به پیشنهاد دانشجو و با موافقت استاد و تأیید شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، از اعضای هیئت علمی دانشگاه حداکثر تا پایان نیم‌سال اول تعیین می‌شود.

تبصره ۲. استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، از اعضای هیئت علمی دانشگاه تعیین می‌شود.

تبصره ۳. در صورت نیاز، انتخاب استاد راهنمای دوم داخلی با پیشنهاد استاد راهنمای اول و انتخاب استاد مشاور دوم با پیشنهاد شورای بخش (گروه) و با ذکر دلایل توجیهی، با تأیید شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده از اعضای هیئت علمی دانشگاه بلامانع است.

تبصره ۴. انتخاب حداکثر یک نفر عضو کمیته به عنوان استاد راهنمای دوم (با حداقل مرتبه استادیاری) یا استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای گروه آموزشی، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از میان اعضای هیئت علمی خارج از دانشگاه یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط با مدرک دکتری، متخصصین حرفه‌ای و همچنین اساتید و علما حوزه علمیه امکان پذیر می‌باشد.

تبصره ۵. هرگونه تغییر در موضوع و عنوان پایان‌نامه پس از تأیید اعضای کمیته‌ی پایان‌نامه، تصویب شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، طبق مقررات، قبل یا بعد از صدور مجوز دفاع یا بعد از برگزاری جلسه دفاع، باید به تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش شود.

ماده ۳۳. چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۱. گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می‌کند.

تبصره ۲. دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس‌های دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت مهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی‌تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

تبصره ۳. دروس جبرانی فقط در طول یک نیم‌سال و صرفاً در نیم‌سال اول تحصیل ارائه شود.

ماده ۳۴. «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است. اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تأیید دانشگاه و در همان دانشگاه با تأیید دانشگاه مجاز می‌باشد.

ماده ۳۵. دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان‌نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیئت داوران از پایان‌نامه خود دفاع کند.

تبصره ۱. قبل از دفاع از پایان‌نامه، باید نمرات تمامی درس‌های اخذ شده توسط دانشجو، در کارنامه وی با نمره قبول با وضعیت تأیید شده ثبت شده باشد و میانگین کل نمرات حداقل ۱۴ باشد.

تبصره ۲. حداقل فاصله‌ی زمانی بین تصویب طرح تحقیق پیشنهادی در دانشکده و دفاع از پایان‌نامه در سقف سنوات مجاز تحصیلی، چهار ماه تمام است.

تبصره ۳. دانشجو باید حداقل **۱۵ روز** قبل از تاریخ دفاع، پایان‌نامه خود را به رئیس بخش (گروه) تحویل دهد. قبل از دفاع دانشجو، حداقل **دو نفر** از اعضای هیئت علمی با پیشنهاد شورای بخش (گروه)، به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده به عنوان داور متخصص داخلی معرفی می‌شوند. انتخاب داور براساس مصوبه‌ی شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده از بین افراد معرفی شده صورت می‌گیرد.

تبصره ۴. پایان‌نامه بایستی حداقل ۱۰ روز قبل از تاریخ دفاع به داور متخصص داخلی تحویل شود.

تبصره ۵. دانشجو موظف است فاصله زمانی حداقل ۱۰ روز را بین ثبت زمان درخواست دفاع در سیستم اتوماسیون آموزشی و تاریخ دفاع از پایان‌نامه رعایت کند.

تبصره ۶. ترکیب کمیته دفاع از پایان‌نامه (هیئت داوران) شامل به شرح زیر است:

۱- استاد(های) راهنما

۲- استاد(های) مشاور

۳- داور متخصص داخلی

۴- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه

تبصره ۷. نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه صرفاً جهت نظارت بر حسن برگزاری جلسه‌ی دفاع (بدون سهم نمره)، توسط تحصیلات تکمیلی دانشکده از میان اعضای هیئت علمی سایر بخش‌های دانشگاه (استادیار و بالاتر) تعیین می‌شود.

تبصره ۸. رعایت موارد زیر در خصوص خویشاوندی اعضای کمیته پایان‌نامه با یکدیگر و یا با دانشجو ضروری است.

- خویشاوندی اساتید مشاور/راهنما به شرط حضور حداقل یک نفر عضو غیر خویشاوند به عنوان استاد راهنما یا مشاور در کمیته پایان‌نامه/رساله بلامانع می‌باشد.

- خویشاوندی داور یا نماینده تحصیلات تکمیلی با هر یک از اعضا کمیته پایان‌نامه/رساله ممنوع است.

- خویشاوندی بین دانشجو با هر یک از اعضا کمیته اعم از استاد راهنما، استاد مشاور، داور و نماینده تحصیلات تکمیلی ممنوع است.

ماده ۳۶. نمره پایان‌نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه؛ متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴)، خوب (۱۶-۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹-۲۰)

تبصره ۱. ارزشیابی کمی پایان‌نامه بر مبنای نمره‌ی ۲۰ (بیست) صورت می‌گیرد. برای تعیین نمره پایان‌نامه دانشجو، نمره استاد راهنما با **ضریب دو** و نمره استاد مشاور و داور متخصص داخلی با **ضریب یک** در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۲. چنانچه دانشجو دو نفر استاد راهنما داشته باشد، میانگین نمرات آنان با **ضریب دو** منظور می‌شود.

تبصره ۳. چنانچه دانشجو بیش از یک نفر استاد مشاور داشته باشد، میانگین نمرات آنان با **ضریب یک** منظور می‌شود.

تبصره ۴. تغییر نمره پایان‌نامه که توسط هیئت داوران تایید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست.

تبصره ۵. حداکثر زمان اصلاح پایان‌نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می‌باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان‌نامه را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۶. چنانچه ارزشیابی پایان‌نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیم‌سال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان‌نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان‌نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۷. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان‌نامه است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان‌نامه را ندارد و تنها یک نیم‌سال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان‌نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان‌نامه نشود از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۳. در رشته‌هایی که در برنامه درسی آنها، پایان‌نامه پیش‌بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و شرط موفقیت در دفاع از پایان‌نامه، از شروط ملاک دانش‌آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می‌گردد.

تبصره ۴. دانشگاه می‌تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

تبصره ۵. تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه است.

ماده ۳۸. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان‌نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

ج- دوره دکتری تخصصی

ماده ۳۹. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیم‌سال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می‌تواند تا حداکثر دو نیم‌سال تحصیلی به شرط تایید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۳. تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۴۰. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل

قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد رساله است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ می‌شود.

تبصره ۲. واحدهای آموزشی لازم است که حداکثر در سه نیم‌سال تحصیلی ارائه شود.

تبصره ۳. دانشجوی در مرحله آموزشی، موظف است در هر نیم‌سال حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد انتخاب کند، مگر آن که واحدهای باقی مانده از ۶ واحد کمتر باشد.

تبصره ۴. در صورتی که دانشجوی به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می‌تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریز نمرات ثبت می‌شود و در میانگین نیم‌سال و کل محاسبه می‌شود.

ماده ۴۱. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه‌نامه ابلاغی معاونت آموزشی وزارت الزامی است.

تبصره ۱. احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی، به یکی از شکل‌های زیر امکان پذیر است.

۱- قبولی در آزمون زبان تخصصی نیمه متمرکز دکتری تخصصی که سازمان سنجش آموزش کشور برای ورود به سال تحصیلی،

۱۴۰۳-۱۴۰۴ و بعد از آن به صورت کاملاً مجزا و تخصصی و به صورت تک دفترچه برگزار می‌نماید.

۲- کسب نمره ۵۰ و بالاتر در هر یک از آزمون‌های معتبر داخلی مورد تأیید معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا یکی از

موارد جدول زیر :

آزمون	MSRT	IELTS	TOLIMO	TOEFEL (IBT)
حداقل نمره	۵۰	۵/۵	۴۸۰	۶۰

۳- کسب نمره زبان آزمون نیمه متمرکز به میزان ۵۰ و بالاتر، در سال پذیرش دانشجوی در مقطع دکتری تخصصی

۴- گذراندن موفقیت آمیز دوره توانمندسازی زبان و پس از آن احراز و تأیید بسندگی زبان توسط استاد راهنمای دانشجوی

تبصره ۲. پذیرش آزمون جامع به یکی از شکل‌های زیر امکان پذیر است:

الف) کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجوی به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده به عنوان پذیرش جامع در نظر گرفته می‌شود.

ب) کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه‌های بین المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه در دوران تحصیل دکتری تخصصی مشروط به قید نام دانشجوی و استاد راهنما در مقاله با ذکر نام دانشگاه شیراز تا پیش از زمان آزمون جامع، به عنوان پذیرش جامع در نظر گرفته می‌شود.

ج) کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع بین‌المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر مشروط به قید نام دانشجو و استاد راهنما تا پیش از زمان آزمون جامع، به عنوان پذیرش جامع در نظر گرفته می‌شود.

د) شرکت و کسب حداقل نمره میانگین کل ۱۶ در آزمون جامع که شامل ۶۵ درصد نمره آزمون کتبی و ۳۵ درصد نمره آزمون شفاهی می‌باشد.

تبصره ۳. پرسش‌های ارزیابی آزمون کتبی از محتوای ۳ درس به انتخاب گروه آموزشی طراحی می‌شود.

تبصره ۴. اگر دانشجو در نوبت نخست در ارزیابی جامع مردود شود، می‌تواند برای بار دوم در ارزیابی جامع شرکت کند. چنانچه دوباره، در ارزیابی جامع مردود شود، مجاز به ادامه تحصیل نیست و از تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره. ارزیابی جامع در یک سال تحصیلی، بر اساس مصوبه شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداکثر در ۲ نوبت برگزار می‌شود.

تبصره ۵. دانشکده موظف است حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از ارزیابی جامع، نتیجه را در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت کند.

تبصره ۶. اعضای کمیته ارزیابی جامع از بین اساتیدی که در آن دوره به دانشجویان متقاضی آزمون تدریس کرده‌اند، انتخاب می‌شوند.

استاد راهنما، رئیس بخش و نماینده تحصیلات تکمیلی لازم است در ترکیب کمیته حضور داشته باشند.

تبصره ۷. موارد استثناء در کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی می‌باشد.

تبصره ۸. حداکثر فرصت مجاز جهت گذراندن موفقیت‌آمیز آزمون جامع تا نیم‌سال ششم خواهد بود و در صورت عدم پذیرش تا نیم‌سال مذکور دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۹. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیم‌سال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۴۲. «تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۴۳. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیم‌سال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۳۹ این آیین‌نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ موجه قلمداد نمی‌شود.

تبصره. استاد راهنمای اصلی دانشجو باید حداکثر تا پایان نیم‌سال اول سال تحصیلی تعیین شود. تا زمانی که استاد راهنما انتخاب نشده است، رئیس گروه آموزشی وظایف استاد راهنما را بر عهده دارد.

ماده ۴۴. تصویب طرح تحقیق (پیشنهاد) رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱. دانشجوی موظف است تا پایان نیمسال ششم طرح تحقیق خود را به تصویب دانشگاه برساند.

تبصره ۲. رویکردها و سیاست‌های کلان برای جهت‌دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می‌کند.

تبصره ۳. دانشجوی دکتری پس از تصویب طرح تحقیق رساله، لازم است هر شش ماه گزارش کتبی پیشرفت رساله خود را مطابق فرم مخصوص فرآیند گزارش پیشرفت رساله در اتوماسیون آموزشی دانشگاه، برای استاد(های) راهنما و مشاور ارسال کند. ارائه گزارش شش ماهه پیشرفت رساله تا پایان تحصیل دانشجوی الزامی است و عدم ارائه آن به منزله انصراف از تحصیل تلقی می‌شود. ثبت نام نیمسال‌های بعدی دانشجوی منوط به ارائه گزارش‌های پیشرفت رساله است.

تبصره ۴. دانشجوی پس از تصویب طرح تحقیق رساله، موظف است تا زمانی که از رساله خود دفاع نکرده است بر اساس تقویم دانشگاه در نیمسال‌های بعد برای رساله انتخاب واحد و ثبت نام کند. عدم ثبت نام در یک نیمسال به منزله انصراف از تحصیل می‌باشد.

ماده ۴۵. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجوی و از میان اعضای هیئت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیئت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان‌پذیر است.

تبصره ۱. اعضای هیئت علمی با دارا بودن مدرک دکتری با مرتبه استادیاری و بالاتر می‌توانند مشاوره رساله دکتری را بر عهده گیرند.

تبصره ۲. انتخاب استاد مشاور می‌تواند از میان افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط (متخصصان حرفه‌ای) غیر هیئت علمی با مدرک دکتری و در موارد استثناء انتخاب افراد برجسته غیر دانشگاهی با سوابق درخشان که با موضوع رساله دانشجوی مرتبط باشد به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای گروه آموزشی، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۳. انتخاب حداکثر یک نفر عضو کمیته به عنوان استاد راهنمای دوم (با حداقل مرتبه دانشیاری) یا استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای گروه آموزشی، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از میان اعضای هیئت علمی خارج از دانشگاه یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط با مدرک دکتری، متخصصین حرفه‌ای و همچنین اساتید و علما حوزه علمیه امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۴. هرگونه تغییر در موضوع و عنوان پایان‌نامه پس از تأیید اعضای کمیته‌ی پایان‌نامه، تصویب شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، طبق مقررات، قبل یا بعد از صدور مجوز دفاع یا بعد از برگزاری جلسه دفاع، باید به تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش شود.

ماده ۴۶. دانشجوی مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه‌های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

ماده ۴۷. دانشجوی پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. در تعیین شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی، با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ یا پذیرش دو مقاله علمی پژوهشی به عنوان شرط دفاع دانشجوی الزامی باشد.

مقاله اول: احراز کفایت دستاوردهای علمی رساله، مطابق با اهداف طرح تحقیق و متناسب با موضوع رساله، قبل از دفاع از طریق چاپ یا اخذ پذیرش نهایی مقاله مستخرج از رساله در مجلات معتبر تحت شرایط زیر صورت می‌گیرد.

الف- برای رشته‌های علوم انسانی، چاپ یا پذیرش یک مقاله علمی-پژوهشی استخراج شده از رساله در مجلات داخلی با رتبه "بین‌المللی"، "الف" یا "ب" (بر اساس رتبه‌بندی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) یا رتبه علمی-پژوهشی (بر اساس رتبه‌بندی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)، یا در مجلات بین‌المللی نمایه شده در پایگاه استنادی Web of Science (شامل نمایه نامه استنادی علوم (SCI) نمایه نامه استنادی علوم اجتماعی (SSCI) نمایه نامه استنادی علوم انسانی و هنر (A&HCI) و نمایه نامه علم نوپدید (ESCI) یا (Scopus)) الزامی است.

ب - ملاک تعیین علمی-پژوهشی بودن مقاله چاپ شده یا پذیرش شده در مجلات فارسی رتبه بندی شده در سامانه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، درج این عبارت به طور صریح در صفحه نخست مقاله چاپ شده یا در گواهی پذیرش آن از سوی مجله است. در غیر این صورت لازم است بخش مربوطه، علمی-پژوهشی بودن مقاله را از داوران داخلی و خارجی رساله استعلام نماید.

ج - برای رشته‌های مهندسی، علوم پایه، کشاورزی و دامپزشکی چاپ یا پذیرش یک مقاله مستخرج از رساله در مجلات نمایه شده در پایگاه استنادی (Web of Science) شامل نمایه نامه استنادی علوم (SCI) نمایه نامه استنادی علوم اجتماعی (SSCI) نمایه نامه استنادی علوم انسانی و هنر (A&HCI) و نمایه نامه علم نوپدید ECI یا Scopus با درجه Q1 یا Q2 الزامی است.

مقاله دوم: مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تایید وزارتین یا نشریات نمایه شده بین‌المللی معتبر مورد تایید دانشگاه.

تبصره ۲. اخذ کد DOI و DOR (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می‌شود.

رعایت نکات زیر در خصوص چاپ مقالات الزامی می‌باشد:

الف) استاد راهنما در تمامی مقالات مستخرج از رساله ترجیحاً به عنوان نویسنده مسئول خواهد بود.

ب) ذکر نام دانشجو و استادان راهنما به عنوان نویسنده در دستاوردهای علمی مذکور (مقالات مستخرج از رساله) الزامی است. تعیین ترتیب

این نام‌ها به عهده نویسنده‌ی مسئول خواهد بود.

ج) درج نام محققین دیگر در مقالات مستخرج از رساله، در صورت مشارکت موثر در تدوین مقاله، با تأیید و اجازه نویسنده مسئول بلامانع

است. نام‌های این محققین بعد از نام‌های دانشجو و استاد(ان) راهنما خواهد آمد.

د) در مقالات مستخرج از رساله، ذکر نام دانشگاه شیراز به عنوان وابستگی سازمانی نویسندگان (شامل استاد راهنمای اول و دانشجو) الزامی می‌باشد.

تبصره ۳. دانشگاه می‌تواند مواردی همچون نظریه پردازی، چاپ کتاب در انتشارات معتبر و ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی با تأییدیه علمی را جایگزین مقاله دوم نماید. موارد ذکر شده در این تبصره لازم است شرایط تعیین شده توسط هیئت ممیزه دانشگاه را داشته باشد.

تبصره ۴. موارد استثناء با موافقت شورای بخش و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در کمیته منتخب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل بررسی است.

تبصره ۵. حداقل زمان بین تصویب طرح تحقیق در دانشکده و دفاع از رساله یک سال است.

تبصره ۶. ترکیب و وظایف هیأت داوران به شرح زیر است:

۱- استاد(های) راهنما

۲- استاد(های) مشاور

۳- داور متخصص داخلی از اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز دارای حداقل مرتبه دانشیاری مرتبط با موضوع رساله و در صورت عدم حضور دانشیار مرتبط با موضوع، استادیار با تأیید شورای بخش و دانشکده

۴- داور خارجی از میان اعضای هیأت علمی خارج از دانشگاه در رشته‌ی مربوط با مرتبه‌ی دانشیاری و بالاتر به پیشنهاد گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده

۵- نماینده‌ی تحصیلات تکمیلی دانشکده از میان اعضای هیأت علمی سایر گروه‌های آموزشی دانشگاه با مرتبه استادیاری و بالاتر به انتخاب تحصیلات تکمیلی دانشکده، صرفاً جهت نظارت بر حسن برگزاری جلسه‌ی دفاع.

تبصره ۷. داور خارجی رساله پس از پذیرش یا چاپ مقاله و تأیید آن توسط گروه آموزشی و همچنین تحویل رساله به گروه آموزشی، انتخاب می‌شود. دانشجو باید حداقل ۳۰ روز قبل از تاریخ دفاع، رساله‌ی خود را برای ارسال به داوران متخصص به رییس گروه آموزشی تحویل دهد.

تبصره ۸. درخواست صدور مجوز دفاع از رساله پس از تأیید استاد راهنما، باید یک ماه قبل از تاریخ دفاع، توسط دانشجو در سیستم اتوماسیون آموزشی دانشگاه وارد شود و پس از تأیید گروه آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده، حداقل دو هفته قبل از تاریخ دفاع به تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسیده باشد.

ماده ۴۸. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)؛

- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱. ارزشیابی کمی پایان‌نامه بر مبنای نمره‌ی ۲۰ (بیست) صورت می‌گیرد. برای تعیین نمره‌ی پایان‌نامه‌ی دانشجو، نمره‌ی استاد راهنما با ضریب دو و نمره‌ی استادان مشاور، داور متخصص داخلی و داور متخصص خارجی با ضریب یک در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۲. چنانچه دانشجو دو نفر استاد راهنما داشته باشد، میانگین نمرات آنان با ضریب دو منظور می‌شود.

تبصره ۳. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیم‌سال تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۴. حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می‌باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۵. دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می‌کند.

ماده ۴۹. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۵۰. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۵۱. دانشگاه‌هایی که همزمان دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل می‌باشند موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ نسبت به تدوین شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه‌نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۱. دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام‌نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه فرهنگیان موظف می‌باشند شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه‌نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۲. دانشگاه‌هایی که دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل به طور توأمان نمی‌باشند از شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین‌نامه تبعیت می‌نمایند.

تبصره ۳. رعایت کلیه مواد و تبصره های این آیین‌نامه در شیوه‌نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است.

تبصره ۴. دانشگاه‌ها موظف هستند این آیین‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی مورد بهره‌برداری برای آن را از طریق درگاه‌های اطلاع‌رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه برسانند.

تبصره ۵. در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه‌نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲، آخرین شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه‌نامه تدوین شده برای ورودی‌های سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مطابق مواد این آیین‌نامه) ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۶. برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه‌نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.

ماده ۵۲. مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۵۳. این شیوه‌نامه و تبصره‌های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم‌الاجراست. برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره‌های خود عمل می‌شود.

ماده ۵۴. این شیوه‌نامه بر اساس آیین‌نامه‌ای که در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت عتف رسیده، تنظیم شده است و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لغو و بلااثر است.